

Írta: Papp András parókus
2018. október 01. hétfő, 19:15

– Amikor nyilvánosságra hozták a kinevezését, megírtuk, hogy szülővárosában, South Bendben népes magyar közösség él, és az Ön családjának is vannak magyar gyökerei. Mennyire erősek ezek?

– Volt egy olyan nemzedék, amelynek tagjai között sokan voltak magyarok Indiana állam északi részén, Chicago közelében, mert sok munka akadt a környéken a nehéziparban, az autógyártásban. Én gyerekként a Magyarok Nagyasszonya-iskolába jártam. Folyamatosan jöttek az osztályunkba új gyerekek, akik bevándorlóként, menekültként érkeztek az országba. A második világháború végén, azután pedig az 1956-os forradalom után sokan találtak új otthonra az Amerikai Egyesült Államokban. A hetvenes évek végéig erősen érzékelhető volt a magyar jelenlét, de a következő generáció, az egykor menekültként érkezettek gyerekei már máshová mentek munkát keresni. A templom központi helyén látható a Magyarok Nagyasszonya-ábrázolás, de most már a Guadalupei Szűzanyáé is ott van, hiszen a latin-amerikai bevándorlók mára sokkal többen vannak. Még elevenen él bennem a magyarok emléke, minden vasárnap reggel hétkor kihallatszott a templomból a magyar mise. Az általános iskolában az Isteni Szeretet Leányai magyar-osztrák kongregáció tagjai gondoskodtak rólunk. A papok és a szerzetesnővérek, akik tanítottak, valóban a diákoknak szentelték az életüket, még ha rosszak voltunk is. Ez az életszentség: az irgalmas szeretet a diákok iránt. Nagy kegyelemnek érzem, hogy ők tanítottak. Ezek a gyökerek bennem élnek, de a családfámban is ott vannak a magyar ősök. A nagymamám Himodról, egy kis Sopronhoz közeli faluból származik.

– Korábban is járt már Magyarországon?

– 1990-ben a szüleimmel elmentünk Himodra. A gyökereinket keresve unokatestvérekkel is találkoztunk. Fontos, hogy az ember megismerje a családja történetét. A himodi plébánia nyilvántartásában a rokonaink neve mellett ott áll, hogy kivándoroltak South Bendbe. Már a diplomáciai testületben is találkoztam olyannal, aki feltehetően a rokonom, a család 1956-ban Svájcba kivándorolt ágából. Az édesanyámat Körmendinek hívják, mert a férje halála után a nagyanyám Körmendi Mihályhoz ment feleségül. Én is róla kaptam a *Mihály* nevet, míg az *August* nevet az apai nagyapámról. Amikor Veres András püspök tudomást szerzett a származásomról, megajándékozott a himodi plébániatemplom képével. A templom oldalán van egy emléktábla az első világháborúban elesettek nevével, ott szerepel köztük anyám nagybátyja is. 2005-ben, Beninbe indulásom előtt aztán turistaként újra ellátogattam Magyarországra.

Írta: Papp András parókus
2018. október 01. hétfő, 19:15

–ÂÂ Fiatalon miért éppen a verbita rendet választotta?

– Volt egy jó plébánosom, John Szabó, egy magyar pap, aki arra buzdított, hogy lépjek be az egyházmegyei szemináriumba.

Â Aztán egy gyerekeknek szóló folyóiratban láttam egy cikket,ÂÂ *Leendő papok klubja*,ÂÂ ez volt a címe. Misszionáriusi szolgálat iránt érdeklődő fiatalembereket keresett a verbita rend. Ez felkeltette az érdeklődésemet, írtam nekik. Körülbelül két héttel később az Isteni Ige Társaságának hivatásokért felelős vezetője kopogtatott az ajtónkon. Tizenhárom éves voltam akkor, egy év állt még a rendelkezésemre, hogy eldöntsem, belépek-e a verbiták kisszemináriumába, vagy inkább egyházmegyesi pap leszek. Gondolkodtam, és végül igent mondtam – talán azért választottam őket, mert vonzott a távoli tájakon végzett misszió.

– Hogyan folytatódott a szolgálata? Milyen állomásokon keresztül jutott el Magyarországra?

– Az Egyesült Államokban tanultam nyolc évig, majd a Mexikói-öböl partvidékén fekvő Bay Saint Louisban töltöttem a noviciátust. A fogadalomtétel után Rómában, a Pápai Gergely Egyetemen fundamentális teológiát tanultam. 1974-ben Nyugat-Afrikába, Ghánába küldtek, ahol előbb megtanultam egy afrikai nyelvet, majd kineveztek a szemináriumba tanárnak. A diákok ott egy másik afrikai nyelvet beszéltek, így azt is meg kellett tanulnom. Végül eljutottam arra a szintre, hogy be tudtam mutatni a misét az ő nyelvükön. 1990-ig maradtam Ghánában, az utolsó hét évben Ghána,ÂÂ Togo és Benin verbita tartományfőnöke is voltam. Aztán Rómába hívtak, ahol a kongregáció generális tanácsának főtitkára lettem, majd néhány évvel később a Kivándorlók és Utazók Lelkipásztori Gondozásának Pápai Tanácsánál teljesítettem titkári szolgálatot. Ez is olyan feladat volt, amelyre korábban nem készültem. Sokat voltam úton, ellátogattam a menekülttáborokba szerte a világon. II. János Pál pápaságának vége felé, amikor lejárt a második mandátumom, nem kértem a megújítását. Végül éppen a pápa halálának napján kaptam meg az újabb kinevezést, ismét öt évre a pápai tanácsba. Néhány hét múlva Sodano bíboros tudatta velem, hogy újabb afrikai szolgálatra küldött a Szentatya, ezúttal Benin és Togo nunciusa lettem, s ezzel egy új fejezet kezdődött az életemben. Hét és fél évet töltöttem ott, majd Ugandába küldtek, ahol a menekültekkel végzett apostoli munkám folytatódott, hiszen a Dél-Szudánból érkező menekültek miatt csak az utóbbi években egymillió fővel nőtt az ország északi részének lakossága. Most közvetlenül Ugandából jöttem Budapestre. Az afrikai esztendőik számomra a kegyelem éveit voltak, mert folytatódott a misszió, amelyet szerzetesként végeztem.

Írta: Papp András parókus
2018. október 01. hétfő, 19:15

– Milyen érzésekkel fogadta a Magyarországra történő kinevezésének hírért?

– Nagy meglepetésként ért a hír. Korábban leginkább Afrikában szereztem tapasztalatokat: tizenhat évig voltam misszionárius és tizenhárom évig nuncius. Amikor márciusban Rómában jártam, megkérdezték, készen állok-e arra, hogy máshová menjek. Természetesen a Szentszék rendelkezésére állok, válaszoltam, majd visszatértem Ugandába. Nem sokat gondolkodtam ezen, amíg meg nem érkezett az üzenet: a Szentatya kinevez nunciussnak Budapestre. Meglátjuk, mi lesz, hiszem, hogy az Úr a gyengeségen keresztül is képes munkálkodni. Nem ismerem a nyelvet, de remélem, hogy sikerül elsajátítanom valamilyen szinten, legalább annyira, hogy be tudjam mutatni a szentmisét magyarul, és fel tudjam olvasni a homíliát úgy, hogy érthető legyen. Van némi emlékem gyerekkoromból, mert a nagymamám magyarul beszélt velem. Míg a szüleink dolgoztak, mi a nagymamával voltunk, ő pedig hiába élt negyven éve Amerikában, csak magyarul beszélt.

– Hosszú éveket töltött Afrikában. Mennyiben lesz kihívás Önnek újra a nyugati világban szolgálni?

– Itt sokkal rendezettebbek a viszonyok, ugyanakkor Európában a kultúra közönyösebb a vallás iránt. Nehéz feladat ez, de nem lehetetlen. Magyarországon a nuncius a diplomáciai testület dékánja is. A diplomaták között is gyakran előkerül a beszélgetések során a hit kérdése, s ez megnyitja az ajtót az evangelizáció előtt. A diplomáciai testületben a hívők és a nem hívők körében is mindig azt tapasztaltam, hogy nyugodtan lehet beszélgetni erről, nincs radikális ellenállás. Isten szavát ráadásul akkor is hirdetnünk kell, ha az emberekből hiányoznak a hit alapjai.

– Inkább misszionáriusnak vagy inkább diplomatának érzi magát?

– Mindkettőnek. Ferenc pápa gyakran használja a misszionárius tanítvány kifejezést – ez minden megkeresztelt ember küldetése, nem lehet elmenekülni előle. Ugyanakkor a hivatali munka elől sem lehet elmenekülni. A misszionáriusi szolgálat itt nem olyan, mint amikor az ember a városok utcáit, tereit, egyetemeit járja, hogy hirdesse Istent. Igyekszem arra gondolni, hogy ha jól végzem a munkámat, az is evangelizáció. Ha elolvasom az újságokat, látom, hol nincs jelen az életben az evangélium, és amikor beszédbe elegyedek az emberekkel, ezzel kapcsolatos kérdéseket teszek fel nekik. Itt inkább preevangelizációról van szó. Ha beszélgetés közben ők is kérdeznek, az már a nyitottság jele. Az emberi gondolkodás mindig Isten valóságát, a legmélyebb kérdéseket érinti, akkor is, ha ki sem ejtjük Isten nevét: a

Írta: Papp András parókus
2018. október 01. hétfő, 19:15

szabadságról, a szeretetről, az emberi jogokkal való visszaélésről beszélve mindig elérjük ezt a pontot. Ahol pedig nem érzük el, ahol ennyire nincs jelen Isten az emberek gondolkodásában, ott biztosak lehetünk abban, hogy az emberi jogokat nem tartják tiszteletben.

– Hogyan látja, mit jelent 2018-ban az Egyház küldetésének és Ferenc pápa üzeneteinek képviselete a világon és Magyarországon?

– Ferenc pápa arra buzdít minket, hogy menjük a perifériákra, a földrajzi és az egzisztenciális peremvidékekre, oda, ahol nem látjuk az isteni kegyelmet, és legyen bátorságunk odalépni az utcán élőkhöz, a nyomornegyedek lakóihoz. Ugandában, az apostoli nunciatúrától nem messze van egy nyomornegyed, időnként ellátogattam azokhoz az emberekhez. Él ott egy szent asszony, Betty, aki huszonöt gyerekről gondoskodik egy piciny lakásban. Három a sajátja, a többi barátoké, ismerősöké, olyan szülőké, akik meghaltak AIDS-ben, vagy más tragédia érte őket. Itt látszik igazán, mi a valódi irgalmas keresztényi szeretet: így evangelizálnak minket a szegények. „Mi itt soha nem láttunk egyetlen papot sem” – mondták, és nem akartam hinni a fülemnek, hiszen a negyed egy nagy plébániához tartozik. Az Egyház struktúrái megvannak, léteznek plébániák, iskolák, de csak a saját diákjaikról, egyházközségi tagjaikról gondoskodnak. És mi történik ilyenkor? Jönnek más egyházak, például a pünkösdi egyházak, és magukhoz vonzzák ezeket az embereket. Intézményekre, iskolákra persze szükség van, de az evangelizáció nem korlátozódhat azokra, akik látogatják az intézményeinket, a plébániainkat. Legyünk jelen az emberek között!

– Ez a küldetés érvényes a nyugati világban is?

– Igen, itt is ezt kell tennünk, Ferenc pápa is erre buzdít. Azt mondja: Ne zárjátok be az Urat a sekrestyébe! Az Úr zörgeti az ajtót, azt kéri, hogy engedd ki! Azt kéri, hogy vidd magaddal Krisztust, lépj ki az emberek közé. Ehhez nincs szükség nagy szervezetre, komoly erőforrásokra, csak bátorság és kreativitás kell hozzá. Budapest szép város, de éjjel láttam már a másik arcát is, és vannak perifériái, ahol a szegények élnek. Bőven akad tennivaló. Hallottam olyan gyerekekről, akiket a szüleik gyakorlatilag elhagynak, mert más országba mennek dolgozni. Akkor evangelizálhatunk, ha kapcsolatban vagyunk az emberekkel, felkínálva nekik Isten irgalmasságát.

Egyszerű dolgokról van szó: „Éhes voltam és ennem adtatok, beteg voltam és meglátogattatok, börtönben voltam, és fölkerestetek...” Ez valamennyi embernek módjában áll. Szeretnék mindenkit arra buzdítani, hogy olvassa Ferenc pápa *Gaudete et exsultate* –

Írta: Papp András parókus
2018. október 01. hétfő, 19:15

Örüljetek és ujjongjatok –

kezdetű legutóbbi apostoli buzdítását. Ebben is az örömről beszél és az életszentségről. És azt írja, a hegyi beszédben foglaltak a feltételek ahhoz, ami Máté evangéliumának 25. fejezetében áll: „Éhes voltam, és ennem adtatok...” E kettő együtt nagy kihívást jelent nekünk, keresztényeknek. Mindannyian arra kaptunk meghívást, hogy a magunk módján gyakorlattá tegyük ezt.

Az interjú nyomtatott változata az Új Ember 2018. szeptember 30-i számában jelent meg.

Szöveg: Thullner Zsuzsanna/Magyar Kurír, fotó: Lambert Attila

Nyíregyházi Egyházmegye